

BẢN TIN DỰ BÁO

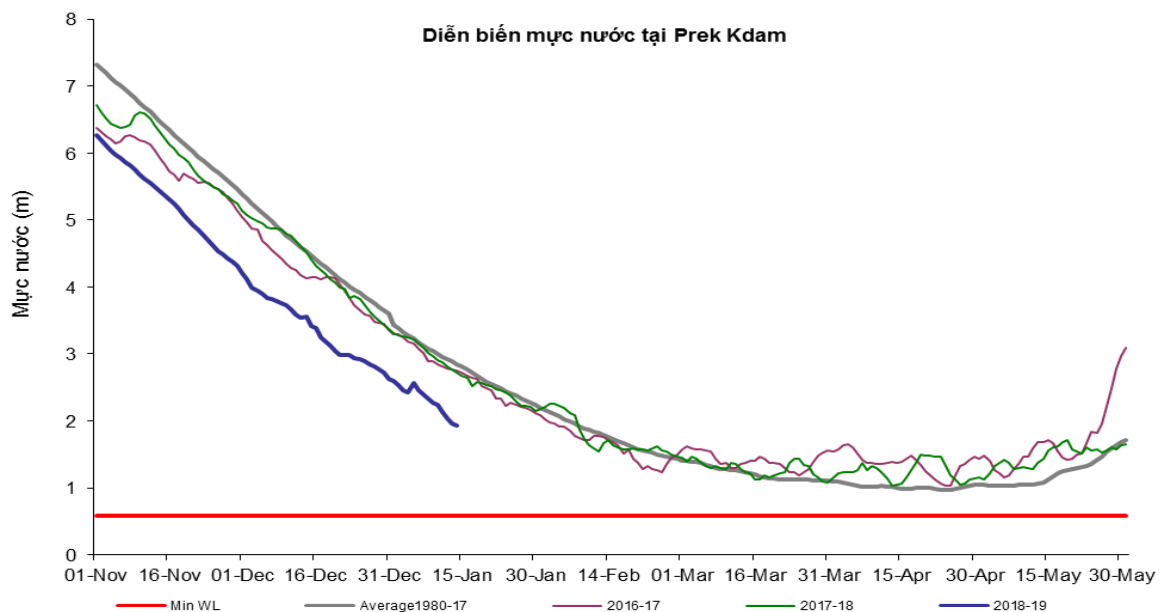
DỰ BÁO NGUỒN NƯỚC VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG PHỤC VỤ CHỈ ĐẠO SẢN XUẤT VÀ ĐIỀU HÀNH CẤP NƯỚC VỤ ĐÔNG XUÂN NĂM 2018-2019

1. DIỄN BIẾN NGUỒN NƯỚC SÔNG MÊ CÔNG

Hiện nay, lưu vực sông Mê Công đang vào thời kỳ mùa khô năm 2019. Hai yếu tố thượng lưu quan trọng đến nguồn nước, xâm nhập mặn ở ĐBSCL là lượng trữ trong Biển Hồ (Tonle Sap) và dòng chảy trên dòng chính sông Mê Công). Dưới đây là hiện trạng của hai yếu tố này (cập nhật đến ngày 14/01/2019).

1.1. Chế độ nước trong Biển Hồ (Tonle Sap)

Mức nước nhánh vào hồ Tonle Sap tại Prek Kdam (Hình 1), ngày 14/01 ở cao trình 1,93m; hiện nay nước từ hồ chảy ra và mực nước hồ thấp hơn so với trung bình nhiều năm 0,91m. Dung tích hồ hiện hữu khoảng 4,1 tỷ m³, thấp hơn so với cùng thời kỳ ở năm 2018 là 2,5 tỷ m³.

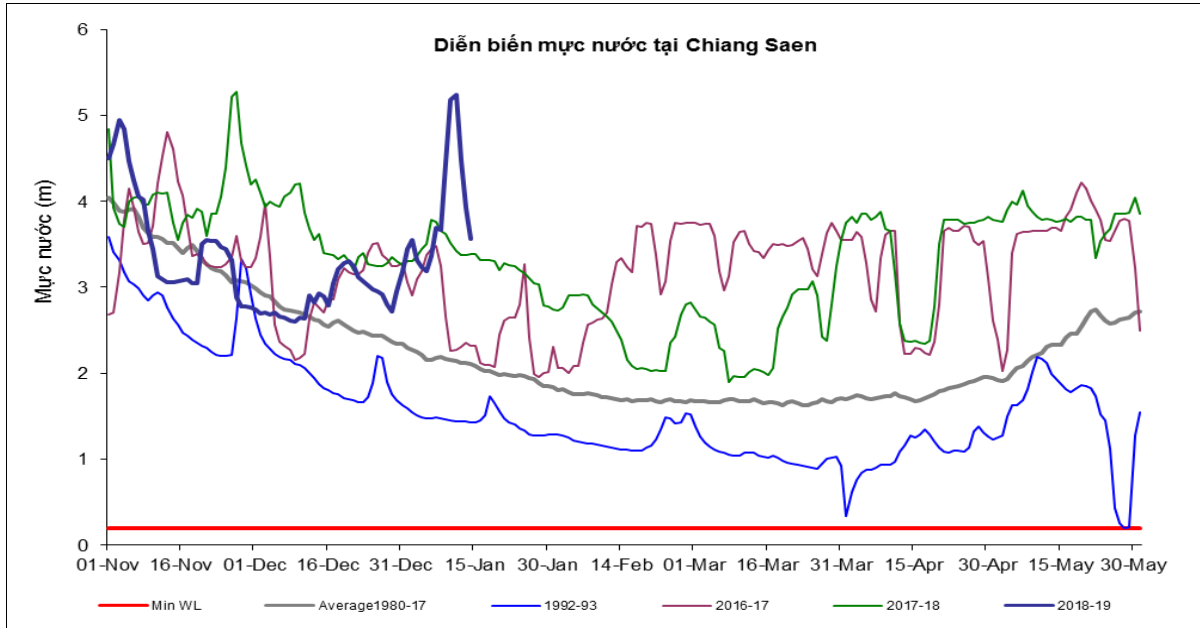

Hình 1: Diễn biến nước trạm Prek Kdam - Biển hồ, cập nhật ngày 16/01

1.2. Dòng chảy trên dòng chính sông Mê Công

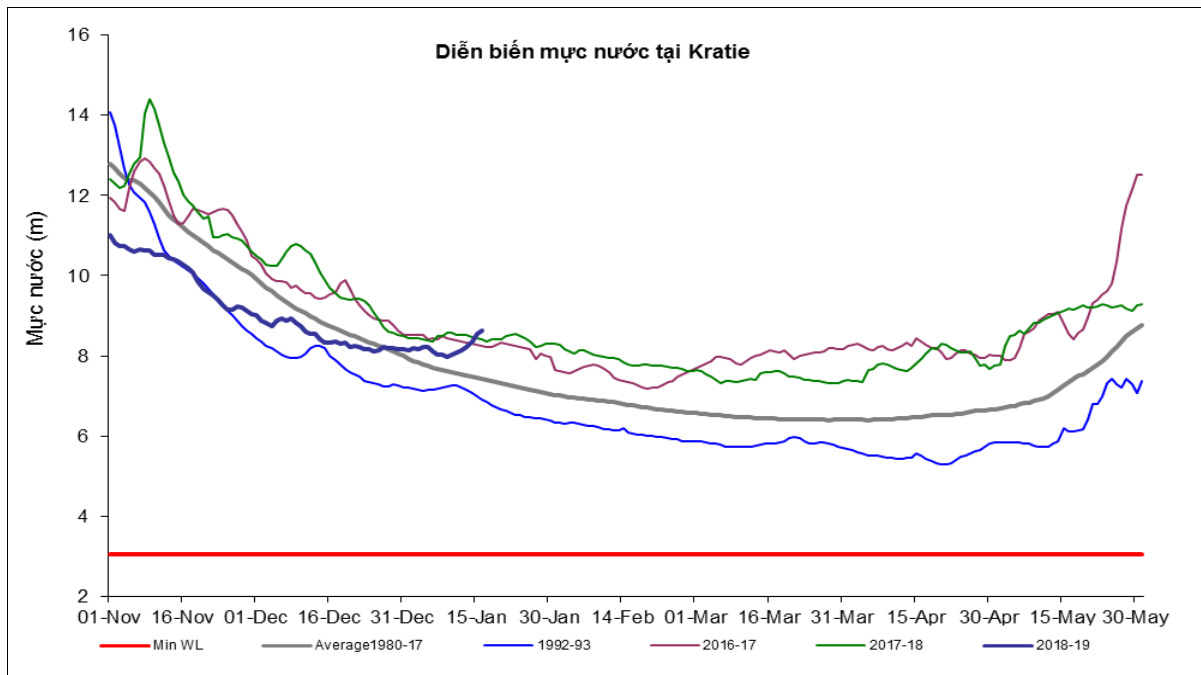
Hình 2 và Hình 3 giới thiệu diễn biến mực nước đến ngày 14/01/2019 tại trạm Kratie và trạm Chiang Saen trên dòng chính sông Mê Kông về đồng bằng. Từ biểu đồ cho thấy, từ giữa tháng 12/2018 các thủy điện Trung Quốc đã gia tăng phát điện góp phần gia tăng dòng chảy điều tiết về đồng bằng:

- Mực nước tại trạm Chiang Sean (Giáp với Trung Quốc, cách Việt Nam khoảng 2.209km) hiện tại (ngày 14/01/2019) ở mức cao hơn so với cùng kỳ năm 2018 và cao hơn trung bình nhiều năm hơn 1m.

Hình 2: Diễn biến mực nước (cao độ tương đối) tại Chiang Saen –Thái Lan, cập nhật 14/01

- Tại trạm Kratie (trạm gần đồng bằng), dòng chảy hiện tại (ngày 16/01/2019) về Đồng bằng so với cùng năm 2018 cao hơn 0,24 m và cao hơn khoảng 1,2m so với trung bình nhiều năm.

Hình 3: Diễn biến nước về qua trạm Kratie, cập nhật ngày 16/01

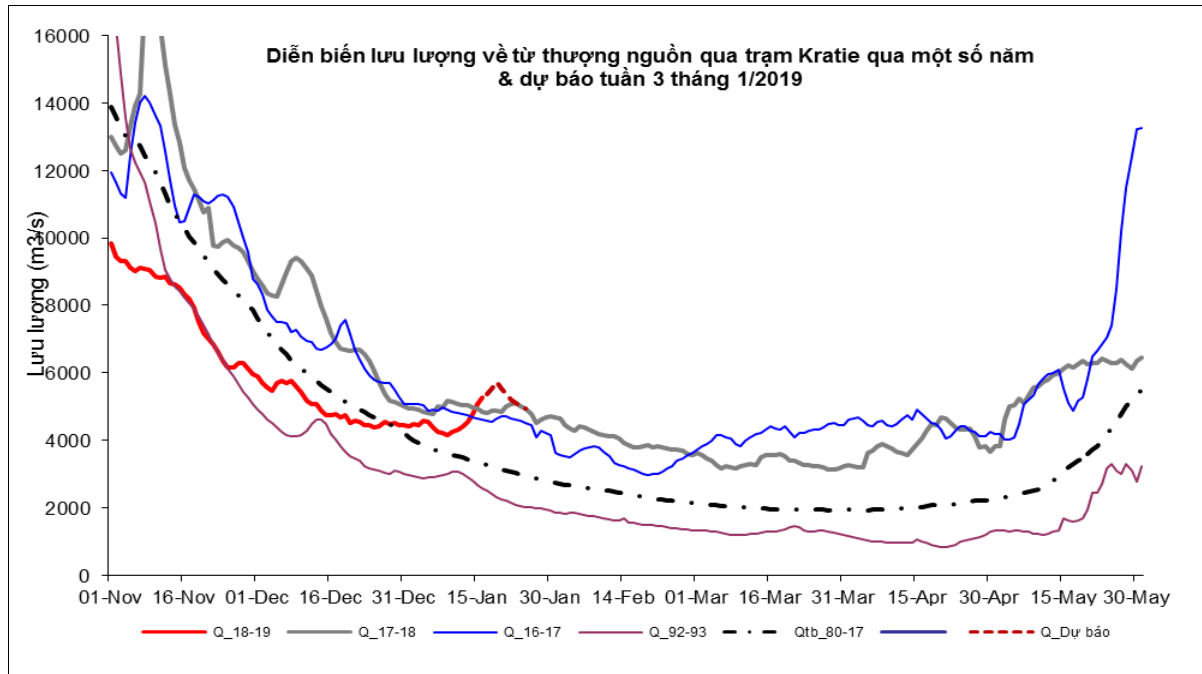
- Mực nước đầu nguồn đồng bằng hiện xấp xỉ so với mực nước các năm 2017 và 2018 ở cùng thời kỳ tại Tân Châu và Châu Đốc.

2. DỰ BÁO TIỀM NĂNG NGUỒN NƯỚC MÙA KHÔ THÁNG 1 NĂM 2019 VỀ ĐBSCL VÀ DỰ BÁO NGUỒN NƯỚC 3 VÙNG

Dự báo tiềm năng nguồn nước mùa khô năm 2019 cho vùng Đồng bằng sông Cửu Long tính đến thời điểm hiện nay, lượng nước về đồng bằng từ thượng nguồn Mê Công đã chuyển từ dưới trung bình nhiều năm lên trên trung bình nhiều năm từ 27/12/2018.

Nguồn nước điều tiết từ từ Biển hồ Tonle Sap ở mức thấp hơn trung bình nhiều năm. Nguồn nước về ĐBSCL hiện ở mức tương đương 2017-2018.

Dự báo lưu lượng về ĐBSCL qua Kratie trong thời gian tới còn duy trì ở mức cao, lưu lượng bình quân ở mức 4.000-5000 m³/s trong tháng 1. Sang tháng 2 lưu lượng có thể giảm xuống 4.000-3.000 m³/s hoặc thấp hơn còn phụ thuộc vào sự điều tiết từ vận hành thủy điện

Hình 4: Diễn biến lưu lượng về qua trạm Kratie, và dự báo tuần 3 Tháng 1/2019

Theo dự báo của Trung tâm Khí tượng Thủy văn Quốc gia, trong Tháng 1, nhiệt độ trung bình vùng ĐBSCL phổ biến ở mức cao hơn từ 0,5 đến 1,0 độ C so với trung bình nhiều năm cùng thời kỳ, tổng lượng mưa có khả năng ở mức xấp xỉ so với trung bình nhiều năm cùng thời kỳ. Các tỉnh ven biển miền Tây Nam Bộ, có nơi tổng lượng mưa từ 10-30mm.

Với đặc điểm nguồn nước như hiện nay, dưới đây là dự báo nguồn nước cho 3 vùng Đồng bằng sông Cửu Long:

- Vùng thượng ĐBSCL, bao gồm phần đất tỉnh An Giang, Đồng Tháp, thượng nguồn Long An, Kiên Giang và TP. Cần Thơ được xem là thuận lợi hơn về nguồn nước so với các vùng khác trên đồng bằng. Dự báo từ tháng 1/2019 đến tháng 2/2019, mực nước bình quân ở mức tương đương với trung bình nhiều năm cùng thời kỳ.

- Vùng giữa ĐBSCL, bao gồm phần đất thuộc TP. Cần Thơ, tỉnh Tiền Giang, Long An, Kiên Giang, Hậu Giang, Đồng Tháp, tỉnh Vĩnh Long và vùng được kiểm soát mặn ở Bạc Liêu, Sóc Trăng, Trà Vinh, Bến Tre. Các vùng cập Sông Tiền và Sông Hậu có thể bị ảnh hưởng bởi triều cường đến tháng 2/2019. Mặn bất thường có thể ảnh hưởng đến các vùng cửa sông Mê Công thuộc Bến Tre, Sóc Trăng và Trà Vinh do vận hành của các công trình thủy điện ở thượng nguồn và thời tiết cực đoan vì vậy cần cập nhật theo dõi dự báo thường xuyên.

- Vùng ven biển ĐBSCL: bao gồm ven biển các tỉnh ven biển ĐBSCL (Long An, Bến Tre, Trà Vinh, Sóc Trăng, Bạc Liêu, Cà Mau và tỉnh Kiên Giang) trong tháng 1 mặn duy trì ở mức tương đương 2017. Dự báo sang tháng 2 lưu lượng về giảm có thể làm gia tăng xâm nhập mặn các cửa sông ven biển, vì vậy, cần tăng cường công tác giám

sát mặn và cập nhật các bản tin dự báo thường xuyên, và chủ động tích trữ nước.

3. KHUYẾN NGHỊ SẢN XUẤT VÀ QUẢN LÝ NƯỚC VỤ ĐÔNG XUÂN 2018-2019

Từ kết quả dự báo tiềm năng nguồn nước mùa khô năm 2019, nước về ít ngay từ đầu mùa khô và có thể xảy ra những biến động bất thường ở bất cứ thời điểm nào. Vì vậy, các địa phương cần chủ động chuẩn bị các giải pháp ứng phó, phòng chống hạn mặn. Dưới đây là một số khuyến cáo cho từng vùng:

- Vùng thượng ĐBSCL: nguồn nước đến hiện tại được xem là thuận lợi cho sản xuất vụ Đông Xuân.

- Vùng giữa ĐBSCL: nguồn nước đến hiện tại được xem là thuận lợi nhưng cần đề phòng ảnh hưởng mặn bất thường từ tháng 2; khi lấy ngọt hoặc tưới cho cây trồng cần kiểm tra chặt chẽ độ mặn, nhất là đối với cây ăn quả..

- Vùng ven biển ĐBSCL: nguồn nước ngọt có nguy cơ bị thiếu hụt, xâm nhập mặn dự báo tại các cửa sông Cửu Long có khả năng cao hơn TBNN và ở mức tương tự mùa khô năm 2017. Tức là từ cuối tháng 1 này vùng cách cửa sông Cửu Long 30-40km sẽ có mặn vượt quá 4g/l. Sang tháng 2, mặn sẽ xâm nhập sâu vào vùng cách cửa sông 40-50km, nhất là trong các đợt triều cường kết hợp gió chướng độ mặn có thể tăng cao đột ngột hơn so với dự báo. Trong tháng 3,4,5 xâm nhập mặn trên các cửa sông có khả năng giảm, các khu vực từ 50 km trở vào nguồn nước ngọt khá thuận lợi, mặn chỉ xuất hiện vào lúc triều cường.

4. KẾT LUẬN - KIẾN NGHỊ

Với các diễn biến dòng chảy cập nhật về đồng bằng đến hiện nay, xu thế gia tăng dòng chảy do sự điều tiết gia tăng của thủy điện trong khi lượng điều tiết từ biển hồ Tonle Sap giảm, nền nhiệt độ tăng, mưa ít. Do đó, diễn biến xâm nhập mặn mùa khô năm 2019 có khả năng có mặn xâm nhập sâu 40-50km từ cuối tháng 1, tháng 2; nhất là trong các đợt triều cường kết hợp gió chướng độ mặn có thể tăng cao đột ngột hơn so với dự báo. Để đề phòng các rủi ro do hạn, mặn gây ra, các địa phương cần có kế hoạch chủ động sản xuất, bố trí mùa vụ, vận hành hệ thống công trình hợp lý, chuẩn bị các giải pháp ứng phó ngay từ thời điểm hiện nay. Đồng thời tăng cường công tác giám sát mặn, cập nhật các bản tin dự báo thường xuyên để điều chỉnh kế hoạch phù hợp với các diễn biến nguồn nước.

VIỆN KHOA HỌC THỦY LỢI MIỀN NAM

Ghi chú :

- Việc dự báo nguồn nước mùa khô đang được thực hiện tại Viện Khoa học Thủy lợi miền Nam theo sự phân công của Bộ. Bản tin dự báo sẽ được tiếp tục cập nhật các tuần kế tiếp và được đăng trên Website: <http://www.siwrr.org.vn>
- Ngoài ra để phục vụ kịp thời cho sản xuất, kính đề nghị các địa phương có các thông tin về tình hình xâm nhập mặn, nguồn nước, sản xuất hoặc có yêu cầu khác xin gửi về Viện theo email: vkhtlmn@gmail.com; htqt.siwrr16@gmail.com và tncnbvtm@gmail.com./